

سؤالات امتحان نهایی درس: بینش دینی « اقلیت های مذهبی »	کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۰۳/۴	تعداد صفحه: ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات		
	نمره		

۱	درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) «من» حقیقی انسان امری است غیر مادی. ب) انسان، به برکت عقل و احساسات خود، موجودی «آینده نگر» و «هدف گرا» است. ج) مسئول ناتوانی ماده، ساده بودن آن است. د) بهره‌ی موجودات از وجود یکسان نیست و به علت محدود بودن هستی آن هاست.	۲
۲	عبارت های زیر را با کلمات مناسب کامل نمایید. الف) انگیزه ها را نباید انگیخته ها قرار داد. ب) رفتارهایی که به انگیزه‌ی صیانت ذات صورت می گیرد نامیده می شوند. ج) تصادف به معنای در کار نبودن علت است.	۱/۵
۳	چرا طرح «همه‌ی ترسوها، خداپرست هستند» هم نقض دارد و هم فراگیر نیست؟	۱/۵
۴	اشکالاتی که بر نظریه‌ی «پذیرش بی دلیل نسل ها از هم» وارد است را بیان کنید.	۱/۵
۵	قوه‌ی شناخت چه امکاناتی در اختیار بشر قرار می دهد؟ با ذکر مثال توضیح دهید.	۱/۵
۶	منظور از این که «آشفتگی هم معلول خاصیت است» چیست؟	۱/۵
۷	تفاوت طرح «ماتریالیسم» با طرح «تصادف» چیست؟	۱/۵
۸	آیا انسان موجودی «ارزش گرا» است؟ توضیح دهید.	۱/۵
۹	آیا وجود منکران خدا می تواند دلیلی بر نقض نظریه‌ی «اعتقاد به خدا» باشد؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۰	دعوت پیامبران به خدای واحد چگونه نظریه‌ی «چندخدایی» را رد می کند؟	۱/۵
۱۱	یکی از دلایل نفی تعدد واجب الوجود را بیان کنید.	۱/۵
۱۲	تفاوت میان «واجب الوجود»، «ممتنع الوجود» و «ممکن الوجود» چیست؟	۱/۵
۱۳	منظور از این که «واجب الوجود نمی تواند سابقه‌ی نیستی داشته باشد» چیست؟	۱/۵
	«موفق باشید»	جمع نمره
		۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: بینش دینی « اقلیت های مذهبی »	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح
پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۰۳/۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) درست (۰/۵) «صفحه ۶۳» ج) نادرست (۰/۵) «صفحه ۶۵» ب) نادرست (۰/۵) «صفحه ۷۲» د) درست (۰/۵) «صفحه ۷۵»	۲
۲	الف) هم ارز (۰/۵) «صفحه ۱۹» ب) رفتارهای غریزی (۰/۵) «صفحه ۲۵» ج) غایی (۰/۵) «صفحه ۴۸»	۱/۵
۳	فراگیر نیست چون «خداپرست» محمول واقع شده و معنای طرح این است که: «بعضی خداپرست ها ترسویند» (۰/۷۵) و نقض دارد چون حیوانات ترسویند و خداپرست نیستند (۰/۷۵). «صفحه ۱۳»	۱/۵
۴	اشکال اول: این نظریه، اگر هم صحیح باشد، نحوه انتقال را در طول زمان بیان می کند نه علت پیدایش آن را. (۰/۷۵) اشکال دوم: اگر اعتقاد به خدا امری است بس دیرینه و فراگیر، که از سپیده دم تاریخ بشر تاکنون همه نسل ها در همه جهان آن را پذیرفته اند و داشته اند، خود این نکته دلیل آن است که خداجویی و خداخواهی یک نیاز اصیل بشر است که از ذات انسان سرچشمه می گیرد و از بشر جداشدنی نیست. (۰/۷۵) «صفحه ۲۲»	۱/۵
۵	قوه شناخت به انسان امکان می بخشد تا مرزهای مشخص پدیده ها و وقایع عالم خارج از خویش را در نوردد و به مفاهیمی دست پیدا کند بسی وسیع تر از آنچه در خارج می بیند. (۰/۵) مثلاً ذهن می تواند مفاهیم کلی بسازد، مانند روز، کتاب، چشم و امثال آن. ذهن می تواند مفاهیمی بیافریند که مطابقی در عالم خارج ندارند اما برای تفسیر جهان و شناخت آن، از همان مفاهیم کمک می گیرد، مانند مفهوم «نیستی» که در عالم هستی مطابقی نمی تواند داشته باشد، اما ذهن آدمی آن را ساخته و به کار گرفته است. (۱) «صفحه ۳۵»	۱/۵
۶	صرف قبول خاصیت اشیاء نمی تواند توجیه کننده این همه هماهنگی و نظم و سازندگی در جهان باشد. (۰/۵) نقص عمده تفسیر جهان بر اساس خاصیت مادی اشیاء همین است که اگر جهان هر وضعی به جز وضع موجود را نیز می داشت، باز هم می توانستیم بگوییم که خاصیت اشیاء اقتضا کرده است. اگر جهان بی نظم و ناهماهنگ بود باز هم خاصیت اشیاء همان بود که اینک هست. (۱) «صفحه ۵۶»	۱/۵
۷	در مقایسه با طرح تصادف که می گوید جهان وجود دارد ولی هدف و برنامه و پدید آورنده ای ندارد. ماتریالیسم که واقعیت جهان را نیز می پذیرد کوشش می کند تا جهان به صورتی معقول تر و مقبول تر توجیه شود. (۰/۷۵) در ماتریالیسم وجود واقعی و خارج از ذهن جهان انکار نمی گردد و جهان معلول و مولود تصادف قلمداد نمی شود و ماتریالیسم با مشهودات و محسوسات ما سازگارتر است. (۰/۷۵) «صفحات ۳۷ و ۵۵»	۱/۵
۸	بلی (۰/۲۵) با اعتقاد به خدا، خدایی که منشأ و مبدأ همه واقعیت های جهان است و همه خوبی ها از او سرچشمه می گیرد، وجود احساس اخلاقی و واقعیت مؤثر و نیرومندی که به نام «اخلاق» در انسان دیده می شود، به خوبی قابل فهم می شود. (۰/۵) انسان موجودی «ارزش گرا» ست و در نظر او انواع مختلف رفتار یکسان نیست و او در خود نسبت به مفاهیم و اعمال معینی احساس گرایش و کشش می کند و از مفاهیم و اعمال معین دیگری نفرت دارد و می گریزد. این ها همه حقایقی است که با اعتقاد به خدایی که ارزش گذار هستی و ارزش پاب رفتار آدمی است تفهین و توضیح آنرا آسان است. (۰/۷۵) «صفحه ۷۱»	۱/۵
	ادامه در صفحه دوم	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: بینش دینی « اقلیت های مذهبی »	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح
پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۰۳/۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۹	خیر، (۰/۲۵) کامل بودن و نقص نداشتن یک نظریه به این معنی نیست که مخالف و منکری در برابر آن وجود نداشته باشد. (۰/۲۵) همیشه می توان فرض کرد که برای بدیهی ترین و مسلم ترین نظریه ها نیز عده ای مخالف وجود داشته باشد. صرف وجود مخالفت دلیل بر نقص و ناتوانی یک نظریه نیست. (۰/۵) برای هیچ نظریه ای وجود کسانی که منکر آن باشند دلیل بر نقص نیست و انگیزه مخالفت مهم است نه خود مخالفت. (۰/۵) « صفحه ی ۷۴ »	۱/۵
۱۰	از جمله حقایق جهان یکی این است که در طول تاریخ کسانی در عالم ظهور کرده اند که خود را پیامبر معرفی کرده و پیام آور از سوی خدا می دانسته اند. این پیامبران، بدون استثناء همگی سخن از خدای واحد گفته اند و مردم را به اعتقاد و پرستش یک خدا دعوت کرده اند. در تاریخ هیچ گاه دیده نشده که پیامبری، سخن از وجود دو خدا برای عالم به میان آورده باشد. (۰/۷۵) بنابراین، دعوت پیامبران به خدای واحد، خود واقعی است که از دایره ی توضیح و تفسیر نظریه ی چندخدایی بیرون می ماند و با اعتقاد به چند خدا نمی توان فهمید که چگونه پیامبرانی که غالباً با یکدیگر ارتباط نداشته و در فواصل زمانی و مکانی بسیار دور از هم می زیسته اند، همه بدون قرارداد با یکدیگر مردم را به یک خدا دعوت کرده اند. (۰/۷۵) « صفحات ۸۴ و ۸۵ »	۱/۵
۱۱	هر وقت سخن از چند چیز به میان آوریم لازم است آن چیزها در یک جهت اشتراک و از یک لحاظ اختلاف داشته باشند، پس تعدد مستلزم هم اشتراک و هم افتراق است. یعنی وجودی مرکب از دو جنبه پیدا کنند (۰/۵) و واجب الوجود نمی تواند وجودی مرکب باشد، زیرا بسیط و غیر قابل تجزیه به اجزا می باشد، زیرا وجود مرکب، وجودی مشروط است و مشروطیت با واجب الوجود بودن منافات و تناقض دارد. (۰/۵) پس واجب الوجود از آن جهت نمی تواند متعدد باشد که تعدد، منطقاً مستلزم مرکب بودن است و مرکب بودن با وجوب مغایرت دارد و نمی توان به چند خدا معتقد بود که همه ی آن ها واجب الوجود باشند. (۰/۵) « صفحه ی ۸۵ »	۱/۵
۱۲	واجب الوجود: وجود از او مطلقاً جدا شدنی نیست (چیزی که نبودنش محال است). (۰/۵) ممتنع الوجود: وجود مطلقاً با او همراه شدنی نیست (چیزی که نبودنش محال است). (۰/۵) ممکن الوجود: چنان است که هم می تواند وجود داشته باشد و هم می تواند وجود نداشته باشد (چیزی که نبودنش و نبودنش هیچ کدام محال نیست). (۰/۵) « صفحه ی ۸۹ »	۱/۵
۱۳	یعنی نمی تواند ابتدا نبوده و سپس هستی پیدا کرده باشد. (۰/۵) زیرا واجب الوجود، امری است که هستی از آن جدا ناشدنی است و تصور این که واجب الوجود، پس از نیستی، هستی پیدا کرده باشد با اصل تعریف واجب الوجود ناسازگار است. (۱) « صفحه ی ۹۱ »	۱/۵
	جمع نمره	۲۰

همکار گرامی،

در صورت ارائه پاسخ های صحیح مشابه توسط دانش آموز، لطفاً نمره سؤال را منظور فرمایید.